

**HRVATSKI ZAVOD ZA
MIROVINSKO OSIGURANJE**

**10
NAJČEŠĆIH PITANJA
HZMO-u**

vezanih uz
Zakon o izmjenama i dopunama
Zakona o mirovinskom
osiguranju

Narodne novine broj 147/02

www.mirovinsko.hr

INVALIDI RADA

Nezaposlen sam invalid rada. Od 1. siječnja 1999. u invalidskoj sam mirovini zbog profesionalne nesposobnosti za rad s primjenom mirovinskog faktora 0,667. Imam li pravo na povećanje mirovine i trebam li podnijeti zahtjev?

Svim nezaposlenim invalidima rada, korisnicima invalidske mirovine zbog profesionalne nesposobnosti za rad, Zavod će po službenoj dužnosti donijeti rješenje i ponovno odrediti invalidsku mirovinu i povećati je primjenom mirovinskog faktora 0,8. Dakle, ne morate podnositi zahtjev.

OBITELJSKA MIROVINA

Koristila sam obiteljsku mirovinu do 31. prosinca 1998., a nakon toga mi je ukinuta s obrazloženjem da nemam 50 godina života. Napominjem da sam do dana smrti supruga navršila 40 godina života. U ovoj godini navršit ću 47 godina i 6 mjeseci života. Mogu li ponovno steći pravo na obiteljsku mirovinu?

Udovica koja je koristila pravo na obiteljsku mirovinu do 31. prosinca 1998. a koja je tijekom korištenja prava na tu mirovinu navršila 40 godina života, može ponovno steći tu mirovinu kada navrši u 2003. godini 47 godina i 6 mjeseci života.

Suprug mi je umro prošle godine. U trenutku njegove smrti imala sam 47 godina života. Nezaposlena sam. Podnijela sam zahtjev za obiteljsku mirovinu, ali sam odbijena s obrazloženjem da nemam 50 godina života. Da li se u međuvremenu nešto promijenilo?

U prijelaznom razdoblju do 2008. godine, a počevši od 18. prosinca 2002., omogućeno je udovicama stjecanje prava na obiteljsku mirovinu pod povoljnijim uvjetima od uvjeta do tada važećih. Od toga dana udovice mogu ostvariti pravo na obiteljsku mirovinu, ali samo pod uvjetom da u 2002. godini imaju navršenih 47 godina života, te da u godini 2003. imaju navršenih 47 godina i 6 mjeseci. Svake naredne godine starosna dob povećava se za 6 mjeseci. S obzirom na to da ispunjavate uvjete za stjecanje obiteljske mirovine,

upućujemo Vas da odmah podnesete zahtjev budući da Vam pravo na obiteljsku mirovinu pripada od prvog dana sljedećeg mjeseca od mjeseca u kojemu je podnesen zahtjev za tu mirovinu.

PRIJEVREMENA STAROSNA MIROVINA

Kako se ta mirovina određuje i da li će mi mirovina ponovo biti određena nakon navršene starosne dobi za ostvarivanje prava na starosnu mirovinu?

Počevši od 18. prosinca 2002., prijevremena starosna mirovina određuje se uz primjenu polaznog faktora od 0,34 (umjesto 0,3 koji se do sada primjenjivao). To znači da će se osiguranicima koji nakon toga datuma ostvaruju pravo na tu mirovinu, mirovina umanjivati za 0,34% za svaki mjesec koji mu nedostaje do ispunjavanja uvjeta starosne dobi za ostvarivanje prava na starosnu mirovinu.

Prema propisima o mirovinskom osiguranju koji su na snazi od 1999., jednom određena prijevremena starosna mirovina više se ne određuje ponovo nakon navršavanja starosne dobi.

SAMOSTALNI OBVEZNICI PLAĆANJA DOPRINOSA

Samostalni sam obveznik plaćanja doprinosa. Posljednje tri godine nisam redovito uplaćivao doprinose zbog financijskih poteškoća. Međutim, bez ove posljednje tri godine za koje nisam plaćao doprinose ispunjavam uvjete za odlazak u prijevremenu starosnu mirovinu. Mogu li ostvariti mirovinu i što će biti s doprinosima koje nisam uplaćivao?

Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o mirovinskom osiguranju omogućeno je da osiguranik ostvari pravo na starosnu odnosno prijevremenu starosnu, mirovinu i bez razdoblja staža osiguranja za koja nisu u cijelosti uplaćeni doprinosi za mirovinsko osiguranje. Međutim, ostvarivanjem prava na starosnu ili prijevremenu starosnu mirovinu ne prestaje obveza uplate dospjelih doprinosa za razdoblja obveznog osiguranja u skladu s odredbama Zakona o doprinosima za obvezna osiguranja i Zakona

o mirovinskom osiguranju. Nakon namirenja cjelokupnog doprinosa s pripadajućim kamatama donijet će Vam se po službenoj dužnosti novo rješenje o ponovnom određivanju mirovine, prema ukupnom mirovinskom stažu, uključivši tu i staž osiguranja za koji su u cijelosti uplaćeni doprinosi nakon ostvarivanja prava na mirovinu.

TUŽBA UPRAVNOM SUDU

Podnijela sam tužbu Upravnom sudu Republike Hrvatske protiv rješenja Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje.

Moram li platiti sudsku pristojbu?

Od 18. prosinca 2002. cjelovito je uređeno opće oslobađanje od plaćanja pristojbi u sklopu upravnog postupka i postupka sudske zaštite pred Upravnim sudom Republike Hrvatske, neovisno o tome donosi li se rješenje kojim je udovoljeno zahtjevu, žalbi odnosno tužbi ili nije.

UGOVOR O DJELU I MIROVINA

Korisnik sam mirovine. Mogu li raditi po ugovoru o djelu i primati mirovinu?

Po ugovoru o djelu možete raditi i primati mirovinu, s tim što će se na temelju ostvarenog dohotka od "atipičnog rada" plaćati doprinosi i razmjerno ukupnim godišnjim primanjima od atipičnog rada računati u staž osiguranja (najviše 12 mjeseci u jednoj kalendarskoj godini) i obračunavati vrijednosni bodovi. Nakon ostvarenih 12 mjeseci staža osiguranja, korisnik mirovine ima pravo na novi izračun mirovine prema novom stažu i vrijednosnim bodovima, ako je to za njega povoljnije. Pravo na ponovno određivanje mirovine imaju i svi korisnici mirovina ostvarenih prema starom zakonu, dakle do 31. prosinca 1998., a ostvaruju primitke od atipičnog oblika rada. Napominjemo da pravo na ponovno određivanje nemaju korisnici invalidske mirovine zbog opće nesposobnosti za rad.

DODATAK OD 100 KUNA I 6%

Uz mirovinu primam dodatak od 100 kuna i 6%. Interesira me hoću li taj dodatak primati i dalje?

Spomenuti dodatak isplaćivat će se i nakon 1. siječnja 2003. korisnicima i to u istoj mjesečnoj svoti koju su i do sada primali, odnosno u svoti koja im je pripadala za mjesec prosinac 2002.

INOZEMNA MIROVINA I ZAŠTITNI DODATAK

Korisnik sam mirovine sa zaštitnim dodatkom. Budući da sam ostvario i inozemnu mirovinu, imam li i dalje pravo na zaštitni dodatak?

Svim korisnicima zaštitnog dodatka uz mirovinu koji su pravo na zaštitni dodatak ostvarili do 31. prosinca 1998., a inozemni im je nositelj mirovinskog osiguranja priznao pravo na mirovinu nakon 1. siječnja 1999., prestat će pravo na zaštitni dodatak ako im zbroj mirovine u RH i inozemne mirovine preračunate u kune prelazi graničnu svotu najnižeg mirovinskog primanja.

Zavod će po službenoj dužnosti donijeti rješenje o prestanku prava na zaštitni dodatak i to s prvim danom sljedećeg mjeseca u kojem je doneseno rješenje.

NAJNIŽA MIROVINA

Spremam se u mirovinu pa me zanima kako se određuje najniža mirovina.

Počevši od 18. prosinca 2002. najniža mirovina određuje se za svaku godinu navršenog mirovinskog staža do 30 godina mirovinskog staža u visini od 0,825% prosječne bruto plaće svih zaposlenih u Hrvatskoj u 1998. godini i usklađene prema odlukama o povećanju mirovina.

Za navršeni mirovinski staž od 30 i više godina najniža mirovina određuje se u visini od 0,4125% od prosječne bruto plaće.

Osim toga, od istoga će se datuma pri određivanju prijevremene starosne mirovine, kao najniže mirovine, primjenjivati i polazni faktor, tj. najniža će se mirovina smanjivati i za svaki mjesec ranijeg odlaska u mirovinu po 0,34%, zavisno od toga koliko u odnosnom slučaju osiguraniku nedostaje mjeseci do ispunjavanja uvjeta za ostvarivanje prava na starosnu mirovinu.

www.mirovinsko.hr

Nakladnik
Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje
Središnja služba
A. Mihanovića 3
Zagreb
tel: 01/4595-500
Odjel za odnose s javnošću

Otvoreni telefon 0800 63 63 63
svaki radni dan od 12 do 14 sati

Govorni automat
060 103 103

Call centar povezanih institucija
01 48 91 666
HZMO, MRSS, HZZO, HZZ, DZZOMM, HAGENA,
REGOS
svaki radni dan od 8 do 16 sati

Tisak
Uredska tehnika Središnje službe, siječanj 2003.